

AYŞEGÜL ÇELİK

ŞEHPER,
DEHLİZDEKİ KUŞ

ÖYKÜ

❤
CAN

AYŞEGÜL ÇELİK
ŞEHPER,
DEHLİZDEKİ KUŞ

© 2013, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Yapı Kredi Yayınları, 2008

Can Yayınları'nda 1. basım: Kasım 2013, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Act creative

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş
Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-1593-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 10758

AYŞEGÜL ÇELİK
ŞEHPER,
DEHLİZDEKİ KUŞ

ÖYKÜ

Ayşegül Çelik'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Kâğıt Gemiler, 2013

Ölmeyi Bilen Adam Muhsin Ertuğrul, 2013

Korku ve Arkadaşı, 2013

AYŞEGÜL ÇELİK, 1968'de Ankara'da doğdu. HÜ İktisadi ve İdari Programlar ile AÜ DTCTF, Tiyatro bölümlerini bitirdi. HÜ Sosyal Antropoloji Bölümü'nde yüksek lisans programına katıldı. *Varlık, Milliyet Sanat, Hürriyet Gösteri, kitap-lık, Doxa, Bütün Dünya, Akşam-lık, Kent ve Gençlik, Bireşim*, "ağır ol bay düzyazı", *Dünden Bugünden Edebiyat* gibi dergilerde öykü, şiir ve makaleleri, *Cumhuriyet, Hürriyet, Milliyet, Star, Radikal, Yeni Şafak, Sabah* gibi gazetelerde röportajları yayımlandı. Televizyon, sinema ve sahne için drama yazarlığı yanı sıra televizyon için çocuk programı yazarlığı yaptı. Radyo oyunları TRT tarafından ödüllendirildi. Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın *Kaynanam Nasıl Kudurdu?* romanından yaptığı oyun uyarlaması Devlet Tiyatroları ve Bursa Şehir Tiyatroları tarafından sahnelendi. Librettosunu yazdığı *Arda Boyları*, Devlet Opera ve Balesi Modern Dans Topluluğu tarafından sahnelendi. *Kadın Öykülerinde Ankara, Kadın Öykülerinde Doğu, Belki Varmış Belki Yokmuş, Bir Dersim Hikâyesi, Şehir ve İnsan, Kar İzleri Örttü* adlı çok yazarlı kitaplara öyküleriyle katıldı. *Şehper, Dehlizdeki Kuş* adlı öykü kitabıyla Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülleri'nde mansiyon, *Kâğıt Gemiler* adlı öykü kitabıyla 2010 Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü aldı. *Sensizankaradadenizdüşleri* (1997) adlı şiir, *Korku ve Arkadaşı* (2005) adlı öykü kitapları var. Halen Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Dünya Edebiyatı ve Uygarlık Tarihi dersleri veriyor.

İçindekiler

Gerçekküstü	15
Sudaki Halkalar	27
Kıralık Gelincik	29
Bebek Evi	35
Haziran Dilekleri	41
Pusula	47
Kaptan Flint'in En Gizli Hazinesi	49
Tutanak	55
Böcek	59
Pembe Gülün Laneti	61
Yağmur Işığı	65
Sarı Kuzgun	69
Kör Peri	73
İnce, Gümüş Çerçeve ve Simler	79
"Su Kırılıyor Adnan"	85
Anahtarı Kendinden Menkul Kapılar	91

Kimsenin geçmediği bulutlu patikalar, henüz bulunmamış keçi yolları, açmaya yeltenen çiçeklerin, yaprak dökken ağaçların akılları, içine yuvarlandığımız uyku, mevsimlerin uçları, denizin kumsala değdiği yer, çakıltaşları, aynalar...

Velhasılı köşe bucak her yer, yazılmayı bekleyen hikâyelerle doludur.

Fakat rastladığımız her kimsesiz hikâyeyi alıp eve getiremezsiniz. Aklınızın, uykunuzun kapılarını açıp onu içeri buyur edemezsiniz. Çünkü bazı hikâyelerin hiç başlamaması, bazılarınınsa çoktan bitmiş olması gerekir.

Hikâyelerin içinde kaybolan birçok yazar tanırım ve yazarların içinde kaybolan birçok hikâyeye... Bunların ikisi de birbirinden tehlikelidir. Gözyaşlarında kırılmalara, düş yanıklarına, dehlizlere ve fay hatlarına sebep olurlar...

Kurtulmanın tek yolu yazmaktır. Fakat benim yaptığım gibi değil...

Bir hikâyenin hikâyesini anlatmak pek alışıldık bir iş sayılmaz; ne var ki yapmaktan zorunda olduğum şey bu.

“İlk gün ışığının uyandığı bir an vardır. Gecenin sabaha değıği bir yer... İşte kehribar salonun pencereleri tam da oraya bakıyordu.

Şafak yaklaşırken taşlardaki gölgeler azaldı; gecenin örttükleri usulca ortaya çıkmaya başladı. Önce boşluğa demir atmış kısıalı uzunlu bacalar belirdi. Sonra evlerin kiremit çatıları ve gizlenen güvercin yuvaları. Bunu, sessiz, تنها bir sokak, köşe başları, irili ufaklı evler ve bir lunapark izledi. Sabahın bütün alametleri kehribar salonun pencerelerinde sırayla belirirken aylak sabah esintisi gelip sarı çilli perdede durdu. Günün bu ilk saatlerinde kehribar salondan kaçan şekilsiz, alacalı gölgeler, perdenin ayaklarında saklanıyordu. Fakat tek kıpırdanan, onlar değıldi. İçeride sesler de vardı. Kehribar salonun kadınları, birer ikişer uyanıyordu.

İçerideki sesler:

kehribar salonda, huzurlu bir kalp gibi ağır ağır atan, ayaklı saatin tik takları
arka odada sabah namazını kılan büyük ninenin iç geçirişi
avluda açmaya yeltenen sardunyanın hışirtısı
koridorda çıplak, küçük ayaklar

ocakta kaynayan tencerenin fokurtusu
mavi bir kaba dolan incecik suyun sesi...

Şerazat, soğuk suyun altından geçirdiği zeytinleri kenara koyup musluğu kapattı. Koyu kahve lekelerle dolu ıslak ellerini, entarisinin kıyısına siliverdi. Kahverengi lekeler, pazen elbiseye dökülmemek için sıkı sıkı tuttular. Neyse ki hareket hemen durdu, Şerazat, mutfak kapısında beliren torununa bakıyordu.

Karşısında şaşkın bir tavuk gibi yalpalayan Ahu'nun gözlerinden uyku, uykusundan düşler akıyordu. Küçük kız, mutfağın mozaik zeminine döküldükçe kırılan minicik düşlerine kıyamadı, gözlerini ovuşturmayı kesti. Pazen elbise içindeki ninesine gülümsedikten sonra bahar sabahının ve lunaparkın asılı olduğu pencereye koştu. Şerazat evhamlanmıştı; çocuğun ardından kaygıyla baktı. Şimdi Ahu'nun uzayan saçlarının sesi, evdeki bütün sesleri bastırıyordu.”

GERÇEKKÜSTÜ

Bu hikâyeye başladığım akşamı iyi hatırlıyorum; rüzgâra kapılmıştı sonbahar, yüzünü ağaçlara vuruyordu. Ev epey soğuk, ben epey yalnızdım. Hikâyenin yaklaştığını sezince hemen kâğdın başına geçmiştim. Aklımdaki kımıldanışına bakılırsa, su gibi kıvrak bir hikâyeydi bu; başrolünde kehribar bir salon vardı. İlk işim ayaklı, eski bir saat kondurmak oldu salonun girişine; oymalı, koyu maun... Başladığım ilk paragrafta, duvarlara güneşli pencereler astım. Sarı çilli perdenin gerisine sessiz, تنها bir sokak yazdıktan sonra, sıra kehribar salonun kadınlarına geldi: beş kadın: üçü yaşlı, biri çocuk, biri anne... Birer ikişer eşikte boy gösterdiler. Onlarla birlikte büyümeye başladı kehribar salon; avluya dönük pencereler, ince kısa bir koridor, koridorun iki yanında odalar oluştu. Dolaplara çeyiz sandıkları, işlemeli örtüler istiflendi. Kadınların gülüşleri dolaştı odalarda. Fakat bütün gülüşlerin birbirine benzediğini, çünkü kehribar salonun kadınlarının henüz isimsiz olduklarını fark ettim. Yazmaya devam edişim bu yüzden. Çünkü o zaman başıma gelecekleri bilmiyordum. Lanetlere ve kendini yazan öykülere inanan biri değildim henüz. Bu yüzden isimleri ararken aklıma sızan karanlığa direnmedim. Daldığım ilk ağulu uyku bu oldu.

Aradan saatler geçmiş olmalı. Gece yarısıydı. Ev sessizdi. Uyanmamı isteyen bazı yarım yamalak kelimelerin kulağımda kopardığı yaygarayla gözümü açtım. Hemen doğruldum, çünkü odada bir tuhaflık vardı. Ben uyurken burada bir şey olmuştu belli ki; eşya ağırlaşmış, gölge artmıştı. Kalkıp perdeyi aralayınca sonbaharın bir gecede kışa dönmüş olduğunu gördüm. Şehir, az ötede sessiz ve kımıltısız yatıyordu. Yıldızların üzerinde biriken kar bulutlarına bakarken akşamüstü cama vuran fırtınayı ve kehribar bir salonu anlatarak başladığım hikâyeyi hatırladım. Kulağımdaki vaveylanın nedeni anlaşılıyordu; aklımda kıvrılıp bükülen sesler kehribar salonun kadınlarının isimlerinden başka bir şey değildi. Şehper, Nevbahar, Sitare, Payat, Pilele, Ahu... Kulak kabartıkça çoğaldılar; az sonra başıboş yüzlerce isim uçuşmaya başladı odada. Yazı masasına gittim. İçimde geç kalmış bir korku belirliyordu. Bana kalsa, uğursuz alametleri ayırt edeceğim yoktu, fakat çınlayan seslerden, ağırlaşan gölgelerden, bir gecede değişen mevsimlerden olacak, kalemlerin de kafası karışmıştı. Kiminin üstündeki renk içini tutmuyor, kimi kilitlenmiş gibi açılmıyordu. Sonunda uçuşan isimlerden bazılarını zapt edip küçük kâğıtlara yazmayı başardım. Çocukça bir oyundu kalkıştığım. Çınlayan ve giderek artan isimlerden kurtulmak için eğlenceli bir çekiliş yapmaya karar vermiştim. Geceyi azalttığımı, uğursuz alametleri geçiştirdiğimi sanıyordum. Çünkü o zamanlar ismin insanın kaderi olduğunu, kader örgüsünün ipek ve yıldız ışığından yapıldığını bilmiyordum. Kıvrıp büküğüm kâğıtları karıştırdıktan sonra aralarından birini çekip açtım: Ahu...

Kim bilir ne zamandır pencerenin kıyısında durmuş sokağı seyrediyordu. Çoktan üşümüş olması gerekirdi, fakat dışarının soğuğu ona işlemiyordu, çünkü içinde

küçük bir kalp, tuhaf düşler örüyordu. İsmi sahibi Ahu, kehribar salonun en küçük kadınıydı.

Beş-altı yaşlarındaydı. Durmaksızın annesini özliyordu. Aynı odada uyuyorlardı, fakat seslendiğinde duymuyordu annesi: Gecenin seslerinden, şarkılarından korkuyordu çünkü ve gözlerini ve aklını hep kapalı tutmak istiyordu. Bu kadının sessizliğini kırmam gerektiğini ta o zaman anlamıştım. Bu yüzden uzun, upuzun bir paragrafı göze aldım. Aklım tıkr tıkr çalışıyordu, caddenin karşısına ışığıyla, sesiyle bütün hikâyeyi renge boğacak bir lunapark kurmaya karar verdim. Lunapark kehribarın sessizliğiyle baş edecek tek şeydi. Caddenin karşısında usul usul devinecek, perdenin sarı, çelimsiz çillerinden sızıp aynalı şarkılar bırakacaktı içeri. Odaların ucundaki kadınlara sesler, düşler yollayacaktı. Kehribar salonun camlarına vuran sıradan sokak manzarasını kalemin tersiyle alalecele siliverdim. Silgi artıklarının arasından beliren ilk kelimelerle birlikte renkli ışıklar düşmeye başladı kâğıda. Geriden çocuk gülüşleri ve çığırkanlar duyuldu. Gülümsedim... Lunaparkın eli kulağında.

O zamanlar hikâyenin akışı müthişti. Kelimeler kalemi iterek kâğıda üşüşüyor, satırbaşlarından devrilen sözcükler, harflerin aralarına sızan eklentiler sayfanın bütün boşluklarını ele geçiriyordu. Hikâye düpedüz soluk almaya başlamıştı: Mevsimler değişiyor, Ahu'nun saçları uzuyor, kehribar salonun kadınları evin içinde tıpır tıpır dolaşıyorlardı. Bu kadınlardan biri muhacir olacak; erguvan sandığında billur şişeler, şişelerde kokularla gelmişti. Hikâyeye lavantalar, misk amberleri, ıtırılar asan, pencere içlerine fesleğen saksıları, yeni yıkanmış avluya sardunyalar dizen o oldu. Bir diğer kadının kehribar salonu geçip mutfağa girmesiyle de tencereler fokurdamaya, pencerede buğular tomurlanmaya başladı. Yemeklerden sızan lezzetli kokular mutfağı geçip taş avlu-

yu dolaştı. Onun yemeğinden bir yiyen bir daha unutmazdı. Yoğurduğu hamurlar kaplardan taşar, pilavları tane tane olurdu. Eli öyle bereketliydi ki un tanesi buğday tarlasına dönerdi Şerazat'ın avucunda.

Yeni bir şans oyununa gerek kalmadan kendiliğinden gelen bu ikinci isim beni çok rahatlattı. Keyifle bir yemek arası verdim. Umduğum gibi giderse akşama kadar hikâyenin girişini bitirir, sonra güzel bir uykuyla ödüllendirirdim kendimi.

Fakat hikâyeler, ışıltılı kar tanelerinden örülen can alıcı çığlara benzer. Benimki de böyleydi. Masum sözcükleri biraraya getiren ben olsam bile, hikâye kendi bildiği gibi akıyordu. Öyle ki kâğıdın başına döndüğümde, salonun kehribarının döküldüğünü, eprimiş duvar kâğıtlarına vuran sarı ışığın altında kadınların da eşyalar gibi ölmeye yüz tuttuğunu gördüm. Sallanan sandalyelerin cilası kavlamış, çeyiz sandıklarının dantel kilitleri pas tutmuştu. Hemen kalemi alıp kaldığım yerden devam ettiysem de, hikâyenin çatallanıp kırılmasına engel olmadım. Kelimeler alıp başını gidiyor, her cümle başka bir hikâyeye açılıyordu. Bu beş kadın, beş hayalet ordusundan kalabalıktı. Korkuları vardı, unutuşları, tatlı sırları, tuhaf düşleri... Kehribar salonun kadınları bunları tenlerine ovmuş, avuçlarına kazımış, birken on olmuşlardı. Şimdi bunlar asıl hikâyenin damarlarına sızıyor, akışı zorlaştırıyordu. Kadınlar yaşıyor, eşya eskiyor, ama hikâye çatallanıp duruyordu. Kehribar salonun kadınları tek bir hikâyeye sığmayacaktı anlaşılana.

Sabah güneşi pencereye tutunmuş bana bakıyordu. Henüz uyanmış odasından çıkan Ahu, koridorun ucunda belirdiğinde ben uykusuzluktan ölüyordum. Kadınların içinde en sevdiğim oydu. Uykusundan kalanlar saçlarında ışıldıyordu. Düşünde neler gördüğünü, neden bu kadar az konuştuğunu merak ediyordum. Onun çocuk yüzüne

bakarken aklıma bir fikir geldi. Birden, alelacele bir karar verdim. Diğer kadınlarla ilgilenmeyecek, bundan sonra sadece Ahu'yu anlatacaktım ben. Kehribar salon onun hikâyesi olacaktı. Hemen yeni bir sayfa açtım; hikâyedeki diğer kadınlardan kurtulmanın bir yolunu bulmam gerekiyordu. Fakat heyecanımı zapt edemediğimden sesimi yükseltmiş olacağım. Maalesef kadınlardan bazıları beni duydular.

Muhacir Nine, epeydir uyanıktı. Oldum olası gündoğumunu izlemeyi severdi. Bu sabah da dantel şalını omzuna almış, önce ışıldayan, sonra kızarıp turunculaşan gökyüzünü, bildik sabah manzarasına dönüşene kadar izlemişti. Şimdi sarısı perdenin çillerini hatırlatan bir elbise giymiş, inci küpelerini takıyordu. Aklımdan geçenleri duyduğunda biraz şaşırıldı. Hikâyede çok önemli bir rolü olduğunu biliyordu. Yine de istenmediği yerde duracak bir kadın değildi. Aynanın karşısında ayağa kalkıp kendine son bir kez baktı. Sonra ani bir kararla hikâyeyi terk edip gitti. Kimseye veda etmemiş, yanına bir çöp bile almamıştı. Ağır ağır biriktirdiği gümüş mumlukların, kadeh takımlarının, ıtır kokuların hepsi, baba evinden getirdiği erguvan sandık ve içindeki pembe porcelen çay takımı bile geride kaldı. Belki giderken veda edebilseydi, daha sonra gizli gizli kehribar salona gelmesine gerek olmazdı; belki de daha giderken geri dönmek vardı aklında, kim bilir... Öyle ansızın gitti ki bu lavanta kokulu kadına bir isim bile bulamadım.

Düşüncelerimi duyanlardan biri de Ahu'nun annesi olacak... Kapının aralığından Muhacir Nine'nin hikâyeden çıkıp gidişini izliyordu. Ne var ki, o kızını bırakıp hiçbir yere gidemezdi. Ona baktığını fark edince, sıranın kendisine geldiğini anlayıp usulca kapattığı kapının arkasındaki odasına saklandı. Azalan lavanta kokusunu fark etmeyen, kapanan kapıları ve aklımdan geçenleri

duymayan sadece Şerazat ve Büyük Nine'ydi. Ama şimdi onlarla ilgilenecek vaktim yoktu. Kehribar salonda Ahu'yla yapayalnızdık. Güneş yükselmiş, sabah pence-reden içeri akmıştı. Bal rengi salonda geceden arta kalan gölgeler ölüyordu.

Nihayet sadeleşen hikâyedeki bu küçük kadına baktım. Pencerenin kıyısındaydı, uykulu gözlerini lunaparka dikmişti. Hikâyesi diğerlerinininki gibi karmaşık ve sonuçsuz değildi. Belli ki, bundan sonrası kolay olacaktı. Güneş birazdan bütün gölgeleri kovalayacak, avludaki sardunyalarda perdedeki esintiyle bir olup Ahu'nun hikâyesini bir bahar sabahından diğerine taşıyacaktı. Belki üç-beş ehlikeyif bulut ve bir sabah ıslığı eklemeliydim hikâyeye. Ve baharı işaret eden pembe tomurlu ağaçlar... Aklımdan geçirirken bir sorun yoktu, fakat iş yazmaya gelince hiçbir şeyin düşündüğüm gibi olmadığını gördüm. Ahu'nun pencerenin kıyısında lunaparka bakışının üstüne bir tek satır ekleyemedim. Aylaklık etmiş değilim, bir an bile durmadım. Aralıksız yazıyordum, ama bunların kehribar salonla veya Ahu'yla bir ilgisi yoktu. Yazdıklarım başka hikâyelerin parçaları, bazı şiirlerden, aşklardan aklımda kalanlar ya da birbirini çağırarak silik, sahte sözcüklerdi sadece. Birbirine benzeyen günlerin başlangıcı böyle oldu.

Aradan geçen zamanın bir önemi yok. –Avucumdaki kalemde masaya mihlanmış gibiyim. Uykuyu ve yemek aralarını keseli çok oluyor. Yorgunum, ama dinlenmek değil, bitirmek istiyorum. Fakat uğursuz alametlerin ardı arkası kesilmiyor. Kafası karışık kalemlerden sonra şimdi de irili ufaklı tıkrıtlar, ayak sesleri peyda oldu evde. Aklımda başlayıp içimde kayboluyor bunlar. Sinsi ve dikkatli; yine de tümüyle gizlenemediklerinden gölgeleri düşüyor kâğıda. Sık sık ne olduğunu bilmediğim bir şeyden korkarken yakalıyorum kendimi. Belki

gidişatı sezdiğimdendir bu korku, çünkü değişiyorum ben. Hep aynı öyküyü yazan lanetli bir ele dönüşüyorum. Taş kalem ağırlaşıyor. Şekilsiz harflerin ördüğü cümleler bozuluyor. Açlık, uykusuzluk bir yana, aklım da sendeliyor artık. Pencereleeri kapatıp sardunyalari açan aklımdan korkmakta haksız değilim. Çünkü ayna kırığına denk gelmiş gibi büyümeden çoğalıyor bu hikâye.– Ayak seslerinin arttığı, gölgelerin konuşmaya yeltendiği bir anda kendimi durdurduğumu, “bir şey yapmam gerek” diye tekrarladığımı hatırlıyorum. Vakit, aklımdan sonra kaybedilecek son şeydi. Elimin altındaki kâğıtları karıştırdım. Yazdıklarım tek kelimesini tanımadığım yabancı paragraflara dönüşmüştü. Kelimelerin üstünde sert kabuklar bitmiş, harfler kuruyan zambaklar gibi bük-müştü boyunlarını. Kuru kâğıttan kırık sesler döküldü avucuma. Hikâye kaskatıydı. Epeydir eşya eskimiyor, Ahu'nun saçları uzamıyordu. Bilmediğim kapılar çoktan kapanmıştı. Ne kadar yazarsam yazayım, hikâyeye bir şey ekleyemiyordum. Kulak kabarttım; ayaklı saatin tik takları kesilmişti. Bu kaskatı sessizliğin içinde birden, hikâyedeki zamanın durmuş olduğunu fark ettim.

Hünerli ve tekinsiz bir hikâyeydi bu uğraştığım. Kendi gözleri, kendi sardunyalari gibi, kendine ait zamanı vardı. Kim bilir ne zamandır sadece yazdıklarım-la meşguldüm... Bu yüzden kehribar salondakilerle birlikte benim evimdeki seslerin de kesildiğini, gölgelerin kaybolduğunu fark etmemişim. Aslında gölgelerin kaybolduğu falan yoktu. Kâğıttan başımı kaldırıncaya hepsinin çoktan bedenlenmiş, yanı başımda durduğunu gördüm. Dikkatle bakınca tanımaya başladım; lunaparkın yüzle-riydi bunlar: atlıkarıncanın, güldüren aynaların kalabalığı... Etrafımda dönüp duran bir ezgi birikiyordu. Bir cadı ayininin ortasında'ydım sanki. Geriden çark sesleri, uğultular duyuldu. Perdenin gerisinde renkli ışıklar belirdi,

çünkü dönme dolabın gölgesi cama vuruyordu. Korkuyla kalakaldım; hikâye artık içerideydi.

Kapıyı çalan hikâyeler yazarlar için alışılmadık şeyler değildir. Fakat benimki böyle olmadı. Ne kapıyı çaldı ne izin istedi... Bir anda, kendiliğinden, kâğıttan çıkıp canlanıverdi. Hiçbir şey düşünemiyordum, delirmiş gibi odaya dağılan kâğıtları karıştırdım. Masadakileri, koltuğa, yere düşmüş olanları, pencerenin kıyısında, dönme dolabın gölgesinde kalanları... Hepsini! Belki yirmi, belki otuz sayfa sonra yazdıklarımı tanımaya başladım...

Şerazat, tel dolaptan zeytin çıkarıyordu, koridordaki ayak seslerini hiç fark etmedi. Oysa Ahu'nun uykulu ayakları yalpalıyordu. Birkaç sayfa daha çevirdim. Küçük kız, arka odanın kapalı kapısının önünden geçmiş yoluna devam ediyordu.

Odanın kapısı gibi perdeleri de kapalıydı. Büyük nine iç geçirerek namazını tamamladı. Kıvrık, ince parmakların kesin ve kısa iki hareketiyle seccadeyi katladıktan sonra odadan çıkıp mutfağın yolunu tuttu.

İşte benim yazdığım son satırlar bunlardı.

Şerazat'ın telaşlı, tiz çığlığını duyduğunda, büyük nine koridorun ortasındaydı. Onca hünerine rağmen Şerazat da yaşlı bir kadındı artık. Salça kavanozu küçük ellerine ağır geliyor, unu, tuzu serperken elleri titreyiveriyordu. Geçende yaptığı gibi sütü dökmüş, yağ şişesini kırmış olabilirdi. Bu düşüncelerle adımlarına hız veren Büyük Nine, mutfığa girdiğinde Şerazat'ı beklenmedik bir korkunun içinde buldu. Tülbenti omzuna kaymış, incecik bembeyaz örgüsü ortaya çıkmıştı. Gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Aslında Şerazat mutfakta yalnız sayılmazdı, çünkü kaynayan tencereden sızan nefis koku, bedenlenmiş bir varlık gibi yanı başında duruyordu. Büyük

Nine, tüylü bir bulut gibi tencerenin üstünde biriken kokuyu mutfağa girer girmez gördü. Meselenin salçayla sütle de ilgisi olmadığı açıktı. Onu görünce çözülen Şerazat, ocaktaki yemeği işaret etti. Tencerenin kapağı açıktı. Büyük Nine önce tüylü buluta, sonra eğilip tence-redeki yemeğe baktı. Kaynayan yemekte fokurtulu leziz baloncuklar oluşmuştu. Fakat zaman birdenbire durdu-ğu için bunların çoğu yarımdı. Ortasından itinayla kesil-miş gibi duran kürecikler yemeğin orasında burasında belirmiş, fakat tamamlanamamışlardı. Yemek artık kay-namıyor, koku dağılmıyordu. Büyük Nine, bu tuhaf ala-metlerden başını kaldırdı. Kısa, kesik bir soluktan sonra, “O muhacir kadının işlerinden değil,” diye mırıldandığı-nı duydum. “Bu başka...”

Olup bitenler gibi bu sözler de benim kalemimden çıkmamıştı. Zaten olanlar hakkında böyle uzun uzadıya fikir yürütecek durumda değildim. Büyük Nine’nin bil-diği kadarını bile bilmiyordum. Yazdığım hikâyenin ken-dini yazan satırları, yanı başımda bedenlenen gölgeler-den daha çok korkuttu beni. Bekleyemezdim; yapılacak tek şeyi yaptım. Hemen kâğıdın birini çevirip yazmaya başladım: Madem benden fazlasını biliyordu, o halde bu ihtiyar kadına soracaklarım vardı. Acele ettiğim için, hikâyeye dahil oluşumu savsaklanmış tek bir cümleyle geçiştirdim: “İhtiyar kadın bakışını çevirir ve birden hikâyeye yazarını yanı başında bulur virgöl yadırgamaz nokta!” (Bu kadarı yeterdi, neden-sonuç ilişkilerinin za-manı değil, diye düşündüm.) İhtiyar kadın başını çevirip gözlerimin içine baktı. Yazdığımdan daha sert görünüyordu. Başıyla salonu işaret etti: Ahu’yu ve uzanıp dü-şüncemdeki kelimeyi değiştirdi: “Ahu değil ismi. Biz ona başka isim koyduk...”

Hırıltılı sesini güçlkle duyuyordum, “Ahu ehli na-mus kız çocuğuna yakışacak isim değil,” diye mırıldandı

yaşlı kadın. “Elbet değiştirecektik bunu, çünkü isim insanın kaderidir. Ben Şerra olsun istedim. Fakat senin aklına sızmış çocuk, bir isim çalmış geceleyin. O gün bu gündür kendine Şehper dedirtiyor.”

İster Ahu, ister Şehper, benim kalemimden çıkan bu sarı kumral çocuk, pencerenin kıyısında köklenmiş bir ayçiçeğine benziyordu. Dikkatle bakınca, sıradan bir çocuk olmayı bilmediğini fark ettim. Avludakilerden başka çiçek tanıımıyordu. Sorulsa, mevsimleri sırasıyla sayamazdı. Kaskatı bir hikâyenin içinde kalakalmıştı. Hayat denilen şey, dolaplara istiflenmiş yaşanmayı bekleyen işlemeli örtülerden, kesme kadehlerden, gümüş zarflı fincanlardan, pembe porselen çay takımından ibaretti onun için. Bu yüzden akli lunaparkın şarkılarındaydı. Çünkü lunapark üstüne düşeni yapmış, kendinden mürekkep bir gedik açmıştı caddenin ucuna. Oradan sesler, renkler, şarkılar taşıyordu. Ve dönme dolap... Lunaparkın kalbi, yani aklının attığı yer... Tılsımıyla parktan caddeye taşmış, kehribarın döküldüğü yerlerden sızıp bir oyuk açmıştı küçük kızın aklına. Sadeleştirmeye başladığımdan beri Ahu'nun hikâyesini yazıyordum ben. Fakat küçük kızın akli lunaparkın şarkılarına takılınca, hikâye de usulca duraksamış, Şerazat'ın lezzet baloncukları gibi, ortadan bölünmüşçesine bir yanı gerçek kâğıtta, bir yanı düş, içeride, sessiz kalıvermişti. Zaman durmuştu çoktan. Şimdi hepimiz küçük kızın aklındaki oyuktaydık, hapsolmuştuk.

İşte bu yüzden, ne kadar yazarsam yazayım ilerlemiyordu hikâye. Yani, “aradan aylar geçti, yıllar geçti” yazmanın anlamı yoktu, çünkü geçmiyordu. Çünkü kendi zamanı vardı hikâyenin ve Şehper'e bağlıydı. Ve Şehper, bir elini pencereye dayamış, dokunduğu yere parmaklarından can üflüyormuş gibi duruyordu. Olanların farkın-

da değildi. Aklında lunaparktan başka bir şey yoktu. Avluda açan çiçekleri, annesinin ketum sessizliğini, lavanta kokulu sihirli şarkıları, onu pencerenin önüne, ışığa hapseden korkusunu unutmuştu. Oysa, unuttukları onun hikâyesiydi. Küçük kızı göstererek, “Saçları uzamıyor artık,” dedi Şerazat ve kapkara sustu yüzüne karşı.

Aklımı toplamaya çalıştım, her şeyi baştan düşünmek gerekiyordu. Yazmadığım bir hikâye vardı karşımda, fakat karşımda sayılmazdı, çünkü ben içindeydim. Oracığa oturup bir kelimesini bile kaçırmadan dinlemek gerekiyordu. Fakat kehribar salon sadece hikâye etmek için yapılmış gibiydi, doğru dürüst eşyası yoktu. Galiba eşyalar insanlar gibi değildi. Yazılıp yazılmadıklarına özen gösteriyor, isimlerini, hikâyelerini değiştirmeye davranmıyor, kendi kendilerine müdahalesizce yoktan var olmuyorlardı. Ne zamana bağlıydılar ne de zamansızlığa. Sadece var olup olmadıklarına bakıyorlardı. İnsanlar böyle değildi işte. Onlar kâğıda geçmeyi bile beklemeden yürüyüp tek bir adımla insanın aklına girip oturuyorlardı.

Hapsoldüğümüz zamansızlığın içinde işleyen tek şey lunaparktı. Çünkü Şehper’in aklında sadece o vardı, dudakları usulca kıpırdamaya başlayınca fesleğen kokusu arttı. Daha fazla oyalanmadan bir salıncak yazdım kendime; onun mırıltılarını dinlemeye koyuldum.

“Bazı çiçekler sihirlidir,” diyordu Şehper, “bazı hikâyeler sihirlidir...” Yüzüne lunaparkın renkleri vuruyordu.

Bu oldu; düşünle gerçek, aynı yastığa koydular başlarını. Aynı ocağa girip bir arada kavruıldular. Biri kuş oldu, biri Şehper, birlikte uçtular. Aklımı da bıraktım peşleri sıra...

Ayşegül Çelik, öykülerindeki ruhsal çözümlenmeleri ve geleneksel anlatı yöntemleriyle insanımızın bireysel, kültürel portresini çiziyor.

Günah varsa, ondan işledim ben. Günahımın en yakıcı, en tuhaf yerinde sevgilimin adına denk geldim ve arkadaşımın dileğine. Biraz olsun bağışlanmamı sağlamaz mı bu? Çünkü yüzlerini de hatırlıyorum, Sayın Tanrı ve seslerini de. Aklımın bütün pencerelerinden doluyorlar içeri. Şule'nin saçları pırıl pırıl ve bembeyaz elleri insanı ağlatacak kadar mandalina kokuyor...

Şehper, Dehlizdeki Kuş, Ayşegül Çelik'in 2008'de yayımlandıktan sonra 2009'da Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülleri'nde mansiyon alan, ikinci öykü kitabı. Çelik, Korku ve Arkadaşı adlı ilk kitabında kurduğu öykü dilini, birbirine yaslanan, yazıldıkça zenginleşen bir dille yazdığı bu öykülerle sürdürmüş, genç öykücülüğünün kalıcı isimlerinden biri olduğunu kanıtlamıştı.

Kapak resmi: PAUL KLEE

ISBN 978-975-07-1593-8

9 789750 715938